

PAKSA 2

**ANG PAGTATAGUYOD NG WIKANG
PAMBANSA SA MAS MATAAS NA ANTAS
NG EDUKASYON AT LAGPAS PA**

ANO ANG PRESERBASYON NG WIKANG TAGALOG ?

- ITO AY PROSESO NG PAGHAHANDA AT PANGANGALAGA NG ATING WIKA UPANG MAPANATILI ANG PAGGAMIT NITO AT HINDI GANUN KADALI ANG MAGHALO LAMANG.

NOONG 1896- TAGALOG

- TAGALOG ANG GAMIT NG MGA PROPAGANDISTA UPANG GISINGIN ANG MGA KAMALAYAN NG MGA PILIPINO LABAN SA MGA BANAGA
- INILARAWAN NI RUPERTO CRISTOBAL BILANG LUNAN NG MGA WIKA NA DAYUHAN NA IBIG AKITIN ANG MGA WALANG KIBONG MAMAMAYAN.

ANO ANG PRESERBASYON NG WIKANG TAGALOG ?

NOONG 1923 , SUMULAT SI JOSE CORAZON DE JESUS NG "IMPERYALISMO" NA NAGTATANGOL SA KATUTUBONG WIKA AT TINULIGSA ANG DULOT NG WIKANG BANYAGA NA NAGTURO SA MGA PILIPINO.

ARTIKULO XIV, SEKSYON 3 NG 1935 KONSTITUSYON

- " ANG PAMBANSANG ASEMBLEA AY GAGAWA NG MG HAKBANG TUNGO SA PAGLINANG AT PAGPAPATIBAY NG ISANG PANLAHAT NA WIKANG PAMBANSA NA NASASALIG SA ISA SA MGA WIKANG KATUTUBO. HANGGA'T WALANG IBANG ITINATADHANA ANG BATAS, ANG INGLES AT KASTILA AY MAGPAPATULOY NA MGA WIKANG OPISYAL.

ANO ANG PRESERBASYON NG WIKANG TAGALOG ?

DISYEMBRE 30, 1937 -ANG KAUTUSANG TAGAPAGPAGANAP BILANG 134
NA NAGTATAKDA SA WIKANG TAGALOG BILANG BATAYAN PARA SA
PAGLINANG AT PAGPAPATIBAY NG WIKANG PAMBANSA.

MANUEL L. QUEZON

ANG NAGSULONG NG PAGKAKAROON NG ISANG TANGGAPANG MAGSUSURI
SA MGA KATUTUBONG PILIPINAS TUNGO SA PAGLINANG AT
PAGPAPATIBAY NG ISANG PANLAHAT NA WIKANG PAMBANSA (BATAS
KOMONWELT BLG. 184.

ANO ANG PRESERBASYON NG WIKANG TAGALOG ?

ABRIL 1, 1940 – KAUTUSANG TAGAPAGPAGANAP BLG. 263

**PAGPAPAHINTULOT NG PANGULO NG PILIPINAS SA PAGPAPALIMBAG NG
A TAGALOG ENGLISH VOCABULARY AT ANG BALARILA NG WIKANG
PAMBANSA**

**HUNYO 19, 1940 – PAGPAPASIMULA NG PAGTUTURO SA MGA PAARALANG
PAMPUBLIKO AT PRIBADO ANG WIKANG PAMBANSA**

HULYO 4, 1946 – BATAS KOMONWELT BLG. 570

NAISAMA NAMAN BILANG ISA SA MGA WIKANG OPISYAL ANG TAGALOG.

ANO ANG PRESERBASYON NG WIKANG TAGALOG ?

AGOSTO 13, 1959

ANG WIKANG PAMBANSA AY PILIPINO NA PINAMUNUAN NI JOSE ROMERO. BATAY SA KAUTUSANG TAGAPAGPAGANAP BILANG 7. NAGKAROON NG BAGONG PANGALAN ANG PAMBANSANG WIKANG TAGALOG NA "PILIPINO"

KINATIGAN NG HUKUMANG MABABANG DULUGAN NG MAYNILA NA MAY DESISYON " MAHIRAP MAGTAYO, MADALING MAGWASAK. ANG LIKHA NG ISANG HENERASYON NA PINAGGUGULAN NG MILYON-MILYONG PISO AY DI MAPAGWAWALANG-BAHALA O MAWAWASAK SA ISANG KUMPAS LAMANG NG PANULAT."

ANO ANG PRESERBASYON NG WIKANG TAGALOG ?

ARTIKULO 14, SEKSYON 6 NG 1987 KONSTITUSYON

"ANG WIKANG PAMBANSA NG PILIPINAS AY FILIPINO, SAMANTALANG NILILINANG, ITO AY DAPAT NA PAYABUNGIN AT PAGYAMANIN PA SALIG SA UMIIRAL NA MGA WIKA SA PILIPINAS AT SA IBA PANG MGA WIKA

ARTIKULO 14, SEKSYON 6 NG 1987 KONSTITUSYON

PANGULONG GLORIA MACAPAGAL ARROYO

EXECUTIVE ORDER 210 – NA NAG-AATAS SA PAGGAMIT NG INGLES BILANG PANGUNAHING WIKANG PANTURO NA SINUSUGAN PA NG IBA PANG MGA MAMBABATAS NOON NGUNIT HINDI SILA NAGTAGUMPAY,

**ANO ANG PRESERBASYON NG
WIKANG TAGALOG ?**

PANGULONG BENIGNO SIMEON C. AQUION III

**GINAMIT NIYA ANG KANIYANG
PANGANGAMPANYA SA TALUMPATI BILANG
KONTRA KORAPSYON**

BARAYTI NG WIKA

- ISANG SET NG MGA TERMINOLOHIYANG PANGLINGGWISTIKA NA MAY PARE-PAREHONG DISTINKSYON. ITO AY TAHASANG NAKABATAY NA SA KULTURA AT SISTEMA NG PAMUMUHAY NG TAO.

- BICKERTON(1975)

ANG WIKA AY MAAARING MAGBAGO SA BAWAT PANAHOON NGUNIT LAGING NAKIKITA ANG KANYANG KAANTASAN. ANG BARAYTI NG WIKA AY DI MAAARING MAIWASAN SAPAGKAT ITO'Y MAAARING MAGING DAAN NG TAO SA PAG-AANGKOP NG KANYANG SARILI SA MUNDONG GINAHALAWAN

- HUDSON

BINIGYANG NIYA NG KATUTURAN ANG BARAYTI NA ISANG SET NG MGA TERMINOLOHIYANG PANGLINGGWISTIKA NA MAY PARE-PAREHONGDISTINKSYON. SINUSUPORTAHAN DIN ITO NG PAGPAPAKAHULUGAN NI GLEASON NA ANG BARYASYON NG WIKA AY ISANG KATOTO-HANAN SA LIPUNAN NA KAKAMBAL NG TRADISYON NG MGA TAO.

BARAYTI NG WIKA

HYMES

ANG PAGKAMALIKHAIN NG MGA GUMAGAMIT NG WIKA AY NAKATUTULONG SA KANILANG MALAMAN KUNG ANO AT GAANO ANG MAGAGAWA NG PAGKAKAROON NG BARAYTI NG WIKA

CONSUELO PAZ (1993)

ANG PAGTANGGAP SA WIKA AY BUKAS NA PAGBABAGO, ITO AY PINAKAMABUTI DAWN A ATITYUD PARA DI MAUBOS ANG PANAHIN SA PAGTATALO KUNG ALIN SAMGA BARAYTI ANG DAPAT MAGING STANDARD. HINDI MAIWASAN ANG PAGBABAGO NG WIKA DAHIL ITO'Y BUHAY, MAPANLIKHA AT INOBATIBO KUNG KAYA KAILANGANG TANGGAPIN.

1. TEORYA NG LINGGWA FRANKA

– WIKANG SINASALITA O GINAGAWA NANG HIGIT NA NAKARARAMING TAO SA DAIGDIG.

2. PAMBANSANG LINGGWA FRANKA

– WIKANG SINASALITA O GINAGAWA SA ISANG BANSA. BINIGYAN NG TATLONG BARYASYON NI ALFONSO SANTIAGO ANG PAMBANSANG LINGGWA FRANKA NG PILIPINAS SANG-AYON SA SUMUSUNOD:

A. PURONG TAGALOG O PURISTIK TAGALOG – LUMILIKHA NG MGA SALITA SA HALIP NA MANGHIRAM

B. TAGLISH/ENGALOG. – ANG TAGLISH AY MAS MARAMING BAHAGI NG SA SA PANGUNGUSAP PATI NG SINTAKS SA WIKANG TAGALOG. ANG ENGALOG AY MAS MARAMING LEKSIKON O SALITA ANG SA INGLES AT KADALASAN ANG KABUOAN NG PANGUNGUSAP AY SA INGLES.

C. BERTAGLISH– PINAGSAMA-SAMANG WIKANG BERNAKULAR, TAGALOG AT ENGLISH

3. REHIYONAL NA LINGGWA FRANKA

KOMON NA WIKA SA REHIYONG MAY IBA'T IBANG WIKANG SINASALITA.

HALIMBAWA: REHIYON NG KA-ILOKANUHAN GAYA NG ILOCOS NORTE, ILOCOS SUR, CAGAYAN, ISABELA

4. DAYALEK

BARYANT O URI NG WIKANG SINASALITA SA ISANG TIYAK NA GEOGRAPIKAL NA LOKASYON.

5. REHIYONAL NA DAYALEK

WIKANG GINAGAMIT SA ISANG LUGAR NA SA LOOBNG MARAMING TAON, NA KINAKIKITAAN NG PAGKAKAIBA SA BIGKAS, ANYO NG SALITA AT SINTAKS NITO.

6. SOSYAL NA DAYALEK

PAGKAKAIBA NG PAGGAMIT NG ISANG WIKA BATAY SA ANTAS NG PAMUMUHAY O URI NG GRUPO NG MGA NAGSASALITA.

7. IDYOLEK

TAWAG SA INDIBIDWAL NA PAGGAMIT NG ISANG TAO SA ISANG WIKA.

8. REGISTER NA WIKA

TUMUTUKOY ITO SA PAGGAMIT NG WIKA NG IBA'T IBANG PROPESYONAL NA KANILANG KINABIBILANGAN.

9. BALBAL O IMBESYONG MGA SALITA

MGA SALITANG NABUO SA LAYUNING HINDI MAINTINDIHAN NG HINDI NILA KAURI ANG PANANALITA UPANG GAYON MAITAGO NILA ANG MENSAHE SA IBANG TAONG NAKIKINIG.

10. GAYLINGO O BEKIMON

ITINUTURING DIN NA BALBAL NA SALITA ANG GAYLINGO O TINATAWAG NILANG BEKIMON.

HAMON NG PILIPINO SA MATAAS NA EDUKASYON O LAGPAS PA

1. HOUSE BILL 5091 – NAGPAPASA NG HOUSE BILL UPANG GAWING INGLES ANG GAMITING WIKA SA PAGTUTURO.
2. CMO 20 SERIES OF 2013 – INILABAS NG CHED ANG NAGTATAKDA NG CORE COURSES. SA BAGONG KURIKULUM SA ANTAS NG TERSARYA. SAPAGKAT IPINAGLABAN NG MGA MAPAGMAHAL SA WIKANG FILIPINO ANG SAPIKITANG PAGTANGGAL DITO.

MGA ASIGNATURA SA BAGONG KURIKULUM NG TERSARYA:

1. UNDERSTANDING THE SELF
2. READINGS IN PHILIPPINE HISTORY
3. THE CONTEMPORARY WORLD
4. MATHEMATICS IN THE MODERN WORLD
5. PURPOSIVE COMMUNICATION
6. ART APPRECIATION
7. SCIENCE ANG TECHNOLOGY AND SOCIETY
8. ETHICS

**MARAMING
SALAMAT!**